

**O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi tizimi xodimlarini
korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitilishini
tashkil etish bo'yicha
YO'RIQNOMA**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur yo'riqnoma Iqtisodiyot va moliya vazirligi markaziy apparati, vazirlikning hududiy bo'linmalari, vazirlik huzuridagi respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari va tasarrufdagi tashkilotlar hamda ularning hududiy bo'linmalari (*keyingi o'rinlarda – vazirlik tizimi*) xodimlarini odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish tartibini belgilaydi.

2. Yo'riqnomaning maqsadi xodimlarda korrupsiyaning mohiyati, uning jamiyat hayotining turli sohalari, vazirlik funksiya va tartib-taomillarida paydo bo'lish shakllari va o'ziga xos jihatlari, sabablari, ijtimoiy jihatdan xavfli va zararli oqibatlari to'g'risida umumiy tasavvurni shakllantirish, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligining Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati, belgilangan odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi xulq-atvorning axloqiy qadriyatlari va boshqa ichki idoraviy hujjatlariga qat'iy va so'zsiz rioya qilishga asoslangan xulq-atvor modelini shakllantirish, shuningdek, korrupsiyaviy xavflarni baholash, manfaatlar to'qnashuvini aniqlash va tartibga solish, korrupsiyaviy huquqbuzarliklar to'g'risida xabar berish hamda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabat madaniyatini shakllantirishdan iborat.

3. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish (*keyingi o'rinlarda – o'qitish*) dasturlari va materiallari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va ushbu yo'riqnomaga muvofiq ishlab chiqiladi.

**2-bob. Odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish
sohasida o'qitish tamoyillari**

4. Xodimlarni o'qitish quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

amaliy jihatdan qulaylik – vazirlik tizimi xodimlarini o'qitish shakllari, usullari va materiallari amaliy ahamiyatga ega bo'lishi, real vaziyatlarga asoslanishi, shuningdek, xodimlar tomonidan olingan bilimlarni tushunish darajasi va ularni aniq amaliy vazifalarni hal etishda qo'llash imkoniyati nazorat qilinishini o'z ichiga olishi lozim;

differensiallangan yondashuv – vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi o‘qitish aniq funksiyalar va tartib-taomillardagi korrupsiyaviy xavf-xatar natijalarini hisobga oladi. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarga eng ko‘p moyil bo‘lgan lavozimlarni egallab turgan xodimlar korrupsiyaga qarshi qo‘shimcha ravishda maxsus o‘qitiladi;

ketma-ketlik va tizimlilik – odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi o‘quv materiallari, shuningdek, xodimlarni o‘qitish tartibi izchil va tuzilmaviy-mantiqiy tizimni ifodalaydi. O‘qitish umumiy tushunchalar va boshlang‘ichdan mukammalga va h.k. o‘tish asosida amalga oshiriladi;

xolislik va ilmiylik – odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi o‘quv materiallarini tayyorlash uchun mas‘ul shaxslar ularning O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari, xalqaro standartlar hamda xodimlarning odob-axloq qoidalariga rioya etishi bo‘yicha normalar hamda korrupsiyaga qarshi kurashish nazariyasi va amaliyotiga doir ilmiy tadqiqotlar natijalariga muvofiqligini ta‘minlaydi;

hammaboplik – o‘qitish vazirlik tizimi xodimlarining joriy bilimlari va ko‘nikmalarini hisobga olish, barcha xodimlar uchun tushunarli bo‘lgan o‘quv materiallarini shakllantirish;

o‘qitish usullari va shakllarini doimiy ravishda takomillashtirish – o‘quv materiallarini ishlab chiqish, o‘qitish, shuningdek, xodimlar tomonidan bilimlar o‘zlashtirilganini tekshirish vaqtida texnik va ilmiy taraqqiyotning innovatsion yutuqlaridan foydalanishga harakat qiladi.

3-bob. Vazirlik tizimida odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o‘qitishning ustuvor vazifalari

5. O‘qitish shakllari va usullarini aniqlashda, shuningdek, o‘quv materiallarini shakllantirishda mas‘ul shaxslar quyidagi ustuvor vazifalarga tayanishi lozim:

korrupsiya mohiyati, uning jamiyat hayotining turli sohalari, vazirlik funktsiya va tartib-taomillarida paydo bo‘lish shakllari va o‘ziga xos jihatlari, sabablari, ijtimoiy jihatdan xavfli va zararli oqibatlari to‘g‘risida umumiy tasavvurni shakllantirish;

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligining Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati, belgilangan odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi xulq-atvorning axloqiy qadriyatlari va boshqa ichki idoraviy hujjatlariga qat‘iy va so‘zsiz rioya qilishga asoslangan xulq-atvor modelini shakllantirish;

vazirlik tizimi xodimlarini tizimda amal qiluvchi korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillari, talablari va tartib-taomillari bilan tanishtirish;

korruptsiyaviy xavf-xatarlarning kelib chiqishiga xizmat qiluvchi shart-sharoitlarni aniqlash va ularning oldini olish qobiliyatini shakllantirish, korruptsiyaviy xulq-atvor, odob-axloq qoidalari buzilishiga nisbatan toqatsizlikni namoyon etish;

O'quv dasturlari mazkur yo'riqnomaning 2-bandida belgilangan maqsadlarga erishishga, xodimlarda korruptsiyaviy xavflarni aniqlash, manfaatlar to'qnashuvini oldini olish, korruptsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risida xabar berish va qonuniy qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishga yo'naltiriladi.

4-bob. Vazirlik tizimida odob-axloq qoidalari va korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida xodimlarga dars mashg'ulotlari rejasini ishlab chiqish va o'tkazishga mas'ul shaxslar

6. Komplayens xizmati boshqarmasi xodimlarni korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish rejaslarini tayyorlash, tegishli o'quv materiallarini ishlab chiqish, o'qitish, shuningdek, o'qitishni monitoring va nazorat qilish uchun mas'uldir.

7. Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Moliya organlari hamda budjet tashkilotlarining moliya-hisob bo'linmalari xodimlarini tayyorlash va qayta tayyorlash o'quv markazi (*keyingi o'rinda – O'quv markazi*) vazirlik tizimi xodimlarini korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish rejaslarini tayyorlash, tegishli o'quv materiallarini ishlab chiqish va o'qitish uchun, Komplayens xizmati boshqarmasiga uslubiy ko'mak ko'rsatadi.

8. Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish tuzilmalari o'qitishga jalb qilingan xodimlarning ishtiroki va ular tomonidan o'qitish jarayonida intizomga rioya qilinishiga doir axborotlarni muvofiqlashtiradi.

9. Tegishli tajribaga ega xalqaro yoki mahalliy tashkilotlar bilan tuzilgan shartnomalar (vazirlik tomonidan belgilangan tartibda) asosida o'quv materiallarini tayyorlash hamda dars mashg'ulotlari o'tish uchun uchinchi shaxslar jalb qilinishi mumkin.

5-bob. Vazirlik tizimida odob-axloq qoidalari va korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish turlari va shakllari

10. O'qitish muddatlari va davriyligi O'quv markazi bilan hamkorlikda ishlab chiqiladigan quyidagi o'quv dasturlarini ko'zda tutishi lozim:

barcha xodimlar uchun odob-axloq qoidalari va korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida umumiy o'qitish;

korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan xodimlar va lavozimlar uchun korruptsiyaga qarshi maxsus o'qitish;

korruptsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilishi va rivojlanishiga mas'ul bo'lgan xodimlar uchun korruptsiyaga qarshi alohida metodika asosida o'qitish.

11. Umumiy tarzda odob-axloq qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish barcha xodimlar uchun majburiy hisoblanadi.

12. Barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish amaliy yo'naltirilgan bo'lishi va quyidagi yangi bilimlarga ega bo'lish yoki mavjud bilimlarni takrorlash imkoniyatini yaratishi lozim:

O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi, vazirlik tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari, jumladan, o'rnatilgan taqiqlar, cheklovlar, huquq va majburiyatlar, xizmat xulq-atvoriga qo'yilgan talablar, xodimlarning korrupsiyaviy harakatlari aniqlanganda harakatlar ketma-ketligiga doir ichki hujjatlarni bilish;

korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to'qnashuvi va korrupsiyaga qarshi boshqa talablar sohasidagi huquqni qo'llash amaliyotiga doir bilimlar;

olingan bilimlarni qo'llash ko'nikmalari, jumladan, vazirlik tizimining turli faoliyat sohalaridagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash qobiliyati, korrupsiyaga qarshi kurash choralari amaliyotga tatbiq etilishi.

Korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish materiallariga kiritish uchun mazkur Yo'riqnomaning ilovasida keltirilgan mavzulardan foydalanish tavsiya etiladi.

13. Vazirlik tizimi xodimlari korrupsiyaga qarshi o'qitish va xodimlarning odob-axloq qoidalari natijalari bo'yicha o'rganilgan materiallar qanchalik o'zlashtirilgani va tushunilganligi hamda olingan bilim va ko'nikmalarni amaliyotda qo'llash imkoniyatini tekshirishga qaratilgan test sinovlarini topshirishi lozim.

14. Xodimlar savollarning kamida 80 foiziga to'g'ri javob bergan taqdirda korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish va odob-axloq qoidalarini muvaffaqiyatli o'zlashtirgan hisoblanadi. Agar xodim savollarning 80 foizidan kamiga to'g'ri javob bergan bo'lsa, u takroriy test sinovlarini dastlabki testni topshirgan kundan boshlab 5 (besh) ish kuni ichida topshirishi shart.

15. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitishdan mustaqil (qo'shimcha) ravishda o'tkaziladi.

16. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar ro'yxati vazirlik tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uslubiyotiga muvofiq shakllantiriladi.

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish quyidagilar to'g'risidagi ma'lumotni o'z ichiga olishi lozim:

korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan aniq funktsiya va tartib-taomillardagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va minimallashtirish usullari;

korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan aniq funktsiya va tartib-taomillardagi korruptsiyaning namoyon bo'lish shakllari va turlari;

uchinchi shaxslar bilan o'zaro aloqa qilishda korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan aniq funktsiya va tartib-taomillarga xos bo'lgan korruptsiyaga qarshi talablar;

korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan aniq funktsiyalarni amalga oshirishda qo'llaniladigan qo'shimcha talab va tartib-taomillarni o'z ichiga oluvchi ichki hujjatlar.

18. Vazirlik tizimida korruptsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilishi va rivojlanishi uchun mas'ul xodimlarni korruptsiyaga qarshi alohida metodika asosida o'qitish har yili kamida bir marta malaka oshirish shaklida (seminar, trening va boshqa) korruptsiyaga qarshi kurash sohasidagi ekspertlarni jalb qilish, shuningdek, bunday o'qitishlarga ixtisoslashgan vakolatli uchinchi shaxslar (tashkilotlar) tomonidan tashkil etiladigan treninglarda ishtirok etish orqali o'tkaziladi.

19. Vazirlik tizimida korruptsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilishi va rivojlanishi uchun mas'ul xodimlarni korruptsiyaga qarshi alohida metodika asosida o'qitish O'zbekiston Respublikasining korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qonunchiligidagi o'zgarishlar, korruptsiyaga qarshi tizimlarni shakllantirish va davlat organlarida korruptsiyaning oldini olish tadbirlarini amalga oshirish borasidagi ilg'or xalqaro metodikalarni o'rganishni o'z ichiga olishi lozim.

20. Ushbu yo'riqnomaning 17-bandida ko'rsatib o'tilgan malaka oshirish va treninglardan o'tish yiliga kamida 10 (o'n) soatni o'z ichiga olishi lozim.

6-bob. Vazirlik tizimida odob-axloq qoidalari va korruptsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish muddatlari va davriyligi

21. O'qitish O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligining ichki hujjatlarida ko'zda tutilgan majburiy malaka oshirish, uchinchi shaxslar bilan qo'shma konferensiyalar, yig'ilishlar, simpoziumlar o'tkazilishidan qat'i nazar amalga oshiriladi.

22. Xodimlar odob-axloq qoidalari va korruptsiyaga qarshi kurash sohasida har uch yilda kamida bir marta umumiy o'qitiladi.

23. Xodimlar quyidagi hollarda korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha uch yilda bir martadan ko'p o'qitiladi:

xodim korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimni egallab turgan bo'lsa;

lavozimga tayinlanganda va rotatsiya qilinganda, agar shaxsning yangi lavozimi korruptsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar ro'yxatiga kirs;

tashkilotda korrupsiyaviy harakatlar bilan bog'liq holatlar aniqlanganda yoki amalga oshirilayotgan funksiya tartib-taomilning korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi ortganda;

vazirlik rahbariyati topshirig'iga muvofiq.

24. Ishga qabul qilingan yoki yangi lavozimga o'tkazilgan xodimlar ishga kirgan yoki yangi lavozimga o'tgan vaqtdan boshlab 30 kun ichida odob-axloq qoidalarini va korrupsiyaga qarshi kurash sohasida umumiy o'qitilishi shart.

O'quv sanasini belgilashda odob-axloq qoidalarini va korrupsiyaga qarshi kurash sohasida o'qitishning tasdiqlangan yillik jadvali, guruhda bo'sh o'rinlar borligi (kunduzgi o'quv shakli uchun) va mazkur bobning 22–23-bandlarida ko'zda tutilgan o'qitish muddatlari va davriyligiga amal qilish zarurati hisobga olinadi.

25. Xodim korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimni egallagan yoki xodim shunday lavozimga tayinlanganda korrupsiyaga qarshi kurash sohasida maxsus o'qitish yillik jadvalda belgilangan muddatlarda amalga oshiriladi.

26. O'quv markazi Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish departamenti hamda Komplayens xizmati boshqarmasi bilan birgalikda yil boshlangunga qadar vazirlik tizimi xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish yillik reja-jadvalini tuzadi hamda uni tasdiqlash uchun Iqtisodiyot va moliya vazirligiga kiritadi.

O'qitish jadvalini tuzishda xodimlar tomonidan oldingi o'qitish muddatlari hisobga olinadi. O'qitish muddati 5 (besh) ish kunidan oshmasligi lozim.

O'qitish jadvalida, albatta, o'qitish kursi nomi, sanasi, shuningdek, o'qitish tayinlangan lavozimlar ko'rsatiladi.

Tasdiqlangan jadvalga muvofiq O'quv markazi o'qitish boshlanishidan 10 (o'n) ish kuni oldin tegishli tashkilotlarga xat yuboradi. Mazkur xat asosida Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish tuzilmalari o'qishda ishtirok etadigan xodimlarni ogohlantiradi. Belgilangan muddatda o'qish imkoniyati bo'lmasa (kunduzgi o'quv shakli uchun, masalan, yuqori mavsumiy yuklama, kasallik varaqasi, rejalashtirilgan ta'til singari asosli sabablar), xodim o'qish boshlanishidan 5 (besh) ish kunidan avval o'qishni boshqa sanaga ko'chirish maqsadida Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish tuzilmasini ogohlantirib qo'yishi lozim.

7-bob. Vazirlik tizimida odob-axloq qoidalarini va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish intizomini nazorat qilish va hujjatlarni saqlash

27. O'quv markazi vazirlik tizimi xodimlarining odob-axloq qoidalarini va korrupsiyaga qarshi kurash sohasida o'qitilishiga doir ma'lumotlarni har chorakda vazirlikning Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish departamenti va Komplayens xizmati boshqarmasiga taqdim etadi.

Komplayens xizmati boshqarmasi olingan ma'lumotlarni tahlil qiladi (jumladan, o'quv intizomi, xodimlar uchun qiyinchilik tug'dirayotgan mavzular va test savollari) va tahlil natijalarini korrupsiyaga qarshi tizimning amal qilishi va rivojlanishi masalalari bo'yicha doimiy hisobotlarga kiritilishini ta'minlaydi.

28. O'quv muassasasidan xodimning dars mashg'ulotlarida va test sinovlarida sababsiz ishtirok etmaganligi to'g'risida xabar kelib tushgan taqdirda, Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish tuzilmasi ushbu xodimning rahbarini xodimga nisbatan tegishli qaror qabul qilish maqsadida ogohlantiradi.

29. O'qitish jadvali, yo'qlama varaqalari, test natijalari, xodim o'qiganligini tasdiqlovchi boshqa hujjatlar O'quv markazida 3 (uch) yil davomida saqlanadi va Komplayens xizmati boshqarmasi so'roviga ko'ra ushbu hujjatlar tegishli tartibda taqdim etiladi.

8-bob. Yakuniy qoidalar

30. Ushbu yo'riqnoma O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligining ichki hujjatlariga o'zgartirish kiritilganda, korrupsiyaga qarshi o'qitishni tashkil etish sohasidagi ilg'or xalqaro amaliyot o'zgargan taqdirda, qayta ko'rib chiqiladi.

Komplayens xizmati boshqarmasi mazkur yo'riqnomaga o'z vaqtida o'zgartirish kiritish uchun mas'ul hisoblanadi.

31. Xodimlar egallab turgan lavozimi va xizmat vakolatlaridan qat'i nazar mazkur yo'riqnomaning tamoyillari va talablariga rioya qilish uchun shaxsan javobgar hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya
vazirligi tizimi xodimlarini korrupsiyaga qarshi
kurashish sohasida o'qitilishini tashkil etish bo'yicha
yo'riqnomaga
ilova

**Xodimlarni korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida umumiy o'qitishning
NAMUNAVIY MAVZULARI**

Mavzu	Komponentlar
Korrupsiyaning tabiati	Korrupsiya tushunchasi, uning shakllari va sabablari; korrupsiyaning ijtimoiy-huquqiy hodisa sifatidagi mazmuni; jamiyatda korrupsiyaga munosabat.
Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari	Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchilik; korrupsiyaga qarshi kurashishga doir ichki hujjatlar; korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha xalqaro amaliyot.
Tashkilotda korrupsiyaga qarshi kurashish usullari	Iqtisodiyot va moliya vazirligining korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati; korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi, elementlari, shuningdek, muhim chora-tadbirlar sharhi; manfaatlar to'qnashuvining oldini olish, aniqlash va tartibga solish; korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi xodimlar va tarkibiy bo'linmalarning majburiyat va vakolatlari; ma'muriy tartib-taomillar va reglamentlardan foydalanish. Ma'muriy to'siq va byurokratizmni bartaraf etish; korrupsiyaviy harakatlar, ularni sodir etish xavfi yuzaga kelgan vaqtdagi harakatlar; korrupsiyaviy harakatlar to'g'risida xabar berish (xabarlarni uzatish kanallari, xabarlar mazmuniga doir yo'riqnoma, xabarlarni ko'rib chiqish tamoyillari).

Mavzu	Komponentlar
Korrupsiyaviy xavf-xatarlar va tipik korrupsiyaviy harakatlar	Iqtisodiyot va moliya vazirligi tizimida xavf-xatarlar va korrupsiyaviy harakatlarning asosiy turlari; nazorat-ruxsat berish funksiyalari va tartib-taomillari doirasidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlar; sovgʻalar va ishbilarmonlik mehmondoʻstligi belgilarini berish va olishdagi korrupsiyaviy xavf-xatarlar; fuqarolar, kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan oʻzaro aloqalar bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; xodimlarni tanlab olish va ishga qabul qilishdagi korrupsiyaviy xavf-xatarlar; xaridlarni amalga oshirish bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; turli xizmat turlari, funksiyalar uchun litsenziya berish, shuningdek, litsenziya bitimlari talablari va shartlarini bajarish ustidan nazorat bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; binolarni ijaraga berish bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; oʻzaro hamkorlik va tasarrufiy tashkilotlar faoliyatini muvofiqlashtirish bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; tanlovlar bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; turli hujjat turlari ekspertizasini oʻtkazish, shuningdek, ular ijrosini nazorat qilish bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; davlat nazoratini amalga oshirish bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar; tashkilot faoliyatidagi boshqa xavf-xatarlar.
Korrupsiyaviy harakatlar uchun javobgarlik	Korrupsiyaviy harakatlar uchun intizomiy javobgarlik; korrupsiyaviy harakatlar uchun jinoiy javobgarlik; Oʻzbekiston Respublikasining korrupsiyaviy harakatlarga doir ishlari boʻyicha sud amaliyoti sharhi.
Korrupsiyaga qarshi kurashishda fuqarolik jamiyatining roli	Jamoatchilik nazorati korrupsiyaga qarshi kurashish vositasi sifatida; fuqarolarning huquqiy madaniyatini oshirish; korrupsiyaga qarshi jamoatchilik fikri va xulq-atvorini shakllantirish; Iqtisodiyot va moliya vazirligining fuqarolik jamiyati institutlari bilan oʻzaro hamkorligi.